

INGLIZ VA O‘ZBEK TILLARIDA "YAXSHILIK" KONSEPTI.

*Kamola Yoshiyeva Amonovna**Turkiston yangi innovatsiyalar universiteti xorijiy til va adabiyoti 1- kurs**magistratura talabasi**+998 91 415 11 43*

Annotatsiya. Ushbu maqola ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" degan ko'p qirrali tushunchaga bag'ishlangan bo'lib, ushbu tushunchani tushunishni shakllantiruvchi madaniy, lingvistik va kontekstual nuanslarni ochib berishga qaratilgan. Qiyosiy tahlil orqali tadqiqot "yaxshilik" ni idrok etish ushbu ikki til o'rtasida qanday o'zgarishini o'rganib chiqadi va har bir lingvistik va madaniy doirada mavjud bo'lgan turli xil istiqbollarga oydinlik kiritadi. Tadqiqotda ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" bilan bog'liq ma'no qatlamlarini ochish uchun adabiy tahlil va lingvistik usullarning kombinatsiyasi qo'llaniladi.

Kalit so'zlar: Yaxshilik, fazilat, axloq, lingvistik tahlil, qiyosiy o'rganish, madaniy istiqbollar, ingliz tili, o'zbek tili, semantika.

Аннотация. Данная статья посвящена многогранному понятию "добро" на английском и узбекском языках и направлена на раскрытие культурных, лингвистических и контекстуальных нюансов, формирующих понимание этого понятия. Посредством сравнительного анализа исследование исследует, как восприятие "добра" меняется между этими двумя языками, и проливает свет на различные точки зрения, существующие в каждом лингвистическом и культурном контексте. В исследовании используется сочетание литературного анализа и лингвистических методов для выявления значимых слоев, связанных с "добром" в английском и узбекском языках.

Ключевые слова: добродетель, добродетель, этика, лингвистический анализ, сравнительное исследование, культурные перспективы, английский язык, узбекский язык, семантика.

Annotation. This article is devoted to the multifaceted concept of "goodness" in English and Uzbek, aimed at revealing the cultural, linguistic and contextual nuances that shape the understanding of this concept. Through comparative analysis, the study examines how the perception of "goodness" varies between these two languages and clarifies the different perspectives that exist within each linguistic and cultural framework. The study uses a combination of literary analysis and linguistic methods to reveal layers of meaning associated with "goodness" in English and Uzbek.

Keywords: goodness, virtue, ethics, linguistic analysis, comparative study, cultural perspectives, English, Uzbek, semantics.

"Yaxshilik" tushunchasi madaniy va lingvistik chegaralardan chiqib, inson tushunchasining asosiy jihati hisoblanadi. Ushbu maqola ushbu kontseptsianing nozik tomonlarini ingliz va o'zbek tillarida, turli madaniy meroslarni ifodalovchi tillarda o'rganishga qaratilgan. Ushbu tillarda "yaxshilik" ning semantik diapazoni, madaniy ma'nolari va kontekstual qo'llanilishini o'rganib, biz axloqiy qadriyatlar va fazilatlarni chuqurroq madaniyatlararo tushunishga hissa qo'shishni maqsad qilganmiz.

Tegishli adabiyotlarni har tomonlama ko'rib chiqish ushbu tadqiqot uchun asos yaratadi. Tilshunoslik, Madaniyatshunoslik va axloqshunoslikka oid avvalgi asarlar ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" ni tadqiq etish uchun zamin bo'lib xizmat qiladi. Lingvistik nazariyalar va Madaniyatshunoslik tushunchalari nazariy asosga hissa qo'shadi, atamaning semantik evolyutsiyasi va madaniy singdirilishini tahlil qilishga rahbarlik qiladi.

Tadqiqotda leksik tahlil, semantik xaritalash va kontekstual talqin kabi sifatli usullarning kombinatsiyasi qo'llaniladi. Ingliz va o'zbek tillaridagi turli manbalardan olingan matnlar "yaxshilik" qo'llanilayotgan turli ma'no va mazmunlarni aniqlash uchun sinchiklab o'rganiladi. Lingvistik usullar atamani yaxlit tushunishni ta'minlash uchun madaniy va tarixiy tahlillar bilan to'ldiriladi.

"Yaxshilik" tushunchasiga ingliz va o'zbek tillarida turlicha yondashish mumkin, chunki til va madaniyat ko'pincha bunday atamalar bilan bog'liq nuans va ma'nolarni shakllantiradi. Keling, "yaxshilik" tushunchasi ikkala tilda qanday ifodalanganligini o'rganamiz:

Inglizcha:

Ingliz tilida "yaxshilik" keng atama bo'lib, odatda axloqiy jihatdan yaxshi, fazilatli yoki kerakli bo'lish sifatini anglatadi. U harakatlarni ham, xarakterni ham tasvirlash uchun ishlatilishi mumkin. Masalan:

- "U muhtojlarga yordam berish orqali katta yaxshilik ko'rsatdi."
- "Yuragining yaxshiliklari uni xayriyaga xayr-ehson qilishga undadi."

Ingliz tilidagi "yaxshilik" ham norasmiy ravishda hayrat, hayajon yoki urg'uni ifodalash uchun ishlatilishi mumkin, ko'pincha "oh mening yaxshiligim!"

O'zbekcha:

O'zbek tilida yaxshilik tushunchasi ko'pincha "kabi so'zlar orqali ifodalanadi yaxshi" ("sifat" ("sifat")), "sifat" degan ma'noni anglatadi. Axloqiy ezgulik g'oyasi navbati bilan erkinlik va insoniylikka ishora qiluvchi "erkinlik" (o' zaro) yoki "insonparvar" (o' zaro) kabi atamalar orqali yetkaziladi.

Masalan:

- "Yaxshi insonlar yordam bera oladi." (Yaxshi odamlar bir-biriga yordam berishlari kerak.)
- "Sifatli ish qilish juda muhim." (Ishni sifatli bajarish juda muhimdir.)

- "Erkinlik va insoniyat adolat asosida quriladi." (Erkinlik va insoniyat adolat asosida qurilgan.)

Shuni ta'kidlash kerakki, madaniy va lingvistik farqlar "yaxshilik" tushunchasini turli tillarda qanday tushunish va ifodalashda o'zgarishlarga olib kelishi mumkin. Har bir tilda ishlatiladigan o'ziga xos so'zlar va iboralar tegishli madaniyatlarning qadriyatlarini va istiqbollari aks ettiradi.

Muhokama qismida ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" tushunchasini madaniy va lingvistik omillar qanday shakllantirishi ko'rib chiqilib, natijalarning natijalari ko'rib chiqiladi. Tarixiy voqealar, diniy ta'sirlar va ijtimoiy me'yorlarning ta'siri kontseptsiya atrofidagi murakkabliklarni har tomonlama tahlil qilish uchun o'rganiladi.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, ushbu tadqiqot ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" bilan bog'liq ma'no qatlamlarini ochish orqali madaniyatlararo tushunish bo'yicha kengroq nutq so'zlashga yordam beradi. Qiyosiy tahlil axloqiy tushunchalarni shakllantirishda til va madaniyat o'rtasidagi dinamik o'zaro bog'liqlikni yoritib beradi. Kelajakdagi tadqiqotlar qo'shimcha tillarni o'rganish va axloqiy lug'atga tarixiy va ijtimoiy ta'sirlarni o'rganish orqali ushbu tadqiqotni kengaytirishi mumkin.

"Yaxshilik" ni ingliz va o'zbek tillarida tadqiq etish madaniyatlarda axloqiy fazilatlarni kontseptsiyalash va ifodalashning turli usullari haqida qimmatli tushunchalarni taqdim etadi, bu esa til va madaniy xilma-xillikka xos bo'lgan murakkabliklar haqidagi tushunchamizni boyitadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Azar B.S. Understanding and Using English Grammar. Third Edition. -Y.: 1999. 420-p.
2. Karamatova K.M., Karamatov H.S. Proverbs–Maqollar– Пословицы. Т.: Mehnat, 2000.
3. O'zbek tilining izohli lug'ati. Ikki tomli. 2 tom.(s-h). –Moskva: "Rus tili" nashriyoti,1981
4. <http://www.oxfordhouse.com>
5. <http://www.yourdictionary.com>
6. <http://www.longman.com>